ទស្សនៈ សមភាពយេនឌ័រ ពិការភាព និង បរិយាបន្នសង្គម (វគ្គ២)

អង្គការយេនឌ័រ និងអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកម្ពុជា
(ហ្គេតស៊ី)

GADC

Gender and Development for Cambodia

សមភាពយេនឌ័រ ពិការភាព និងបរិយាបន្នសង្គម

សមភាពយេនឌ័រ

- សិទ្ធិ ទំនួលខុសត្រូវ, ឱកាស និងលទ្ធផលចុងក្រោយស្មើគ្នារបស់ស្ត្រី,បុរស ក្មេងស្រី និងក្មេងប្រុសគ្រប់ចម្រុះភាព

•- ការទទួលស្គាល់ភាពចម្រុះនៃស្ត្រី និងបុរសផ្សេងៗគ្នា

•បរិយាបន្នពិការភាព

•- ដំណើរការនៃការធានាថាជនមានពិការភាពអាចចូលរួមនិងត្រូវបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងការសម្រេចចិត្ត

•- លទ្ធផលដែលសម្រេចបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ស្មើៗគ្នាពីគម្រោង ឬសេវាកម្ម។

បរិយាបន្នសង្គម

•- ដំណើរការនៃការកែលម្អលក្ខខណ្ឌនៃការចូលរួមរបស់បុគ្គល និងក្រុមនានាក្នុងសង្គម

•- ការបង្កើនសមត្ថភាព ឱកាស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ជនជួបការលំបាក (ត្រូវបានផាត់ចេញពីសង្គម) ដោយសារអត្តសញ្ញាណ

ធានាមនុស្សគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន (ជនមានពិការភាព ជនជាតិដើមភាគតិចល...) ដែលងាយរងការផាត់ចេញពីសង្គម អាចចូលរួម ប្រើប្រាស់ រួមចំណែក និងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពី ការអភិវឌ្ឍន៍ និងអភិបាលកិច្ច។

GADC
អង្គការយេនឌ័រ និងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីកម្ពុជា
Gender and Development for Cambodia

ធាតុផ្សំសំខាន់ៗក្នុងសមភាពយេនឌ័រ ពិការភាព និងបរិយាបន្នសង្គម

1 ទទួលស្គាល់ចម្រុះភាព និងអន្តរប្រសព្វ

- កំណត់អត្តសញ្ញាណនិងការយល់ពីតម្រូវការ ក្រុមងាយប្រឈមនឹងហានិភ័យនៃការផាត់ចេញពីសង្គម
- ពិចារណា ពីអត្តសញ្ញាណស្មុគស្មាញ និងត្រួតស៊ីគ្នា

យេនឌ័រ ទំនោរផ្លូវភេទ អាយុ សាសនា ឬ ពិការភាព

2 ការចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យ និងភាពជាតំណាង

- ធានាសិទ្ធិរបស់ជនពាក់ព័ន្ធ និងបង្កើនការចូលរួម និងសំឡេង
- ធ្វើការដោយផ្ទាល់ ឬតំណាង
- ពិគ្រោះយោបល់អាចកើតឡើងក្នុងកម្រិត និងវិធីជាច្រើន (ពិតប្រាកដ ស្មោះត្រង់ មានអត្ថន័យ ទៅវិញទៅមក និងជាប្រព័ន្ធ)

ធាតុផ្សំសំខាន់ៗក្នុងសមភាពយេនឌ័រ ពិការភាព និងបរិយាបន្នសង្គម

3

ការមិនបង្កគ្រោះថ្នាក់

- អ្នកអនុវត្តគម្រោង ពិចារណាដិតដល់ពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចកើតមានលើ សិទ្ធិ សុវត្ថិភាពរបស់ក្រុមគោលដៅ គ្រួសារ និងសហគមន៍ និងបុគ្គលិកដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងសកម្មភាព

4

ការវិភាគអំណាច

- ការវិភាគបរិបទនៃទំនាក់ទំនងយេនឌ័រ និងអំណាចក្នុងការបង្កើត និងអនុវត្តកម្មវិធី
- ជំនាញបច្ចេកទេស ការស្រាវជ្រាវ និងបទពិសោធន៍រស់នៅជាក់ស្តែង
- វិធីសាស្ត្រគួរតែមានលក្ខណៈប្រែប្រួល និងធ្វើម្តងទៀតក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការត្រួតពិនិត្យ ការវាយតម្លៃ និងការរៀនសូត្រ

ធាតុផ្សំសំខាន់ៗក្នុងសមភាពយេនឌ័រ ពិការភាព និងបរិយាបន្នសង្គម

5

វិធីសាស្ត្រទាំងមូលនៃស្ថាប័ន

- ការអនុវត្ត បរិយាប័ន្ន យ៉ាងស៊ីជម្រៅ និងជាប្រព័ន្ធ ទៅក្នុងបរិយាកាសការងារ រចនាសម្ព័ន្ធ គោលនយោបាយ និងអាកប្បកិរិយារបស់បុគ្គលិក

6

មិនមានការរើសអើង

- ដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោល
- ជជែកដេញដោល និងជម្នះផ្នត់គំនិត & ឥរិយាបថបែបរើសអើង

អន្តរប្រ្បណព្វ ជាអ្វី?

ស្វែងយល់ពី
អន្តរប្រសព្វ

អន្តរប្រសព្វជា

“វិធីនៃការគិតអំពីអត្តសញ្ញាណ
និងទំនាក់ទំនងរបស់វាទៅនឹង
អំណាច”

Kimberlé Crenshaw, 2015

GADC
អង្គការយេនឌ័រ និងអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកម្ពុជា
Gender and Development for Cambodia

ស្វែងយល់ពី អន្តរប្រសព្វ (អន្ត)

អន្តរប្រសព្វជា

- ក្របខ័ណ្ឌវិភាគ នៃការត្រួតស៊ីគ្នា អត្តសញ្ញាណសង្គម និងប្រព័ន្ធពាក់ព័ន្ធនៃការគៀបសង្កត់, អំណាច
- ជាញឹកញាប់ត្រូវបានពិភាក្សាជា ទ្រឹស្តី វិធីសាស្ត្រ គំរូ ទស្សនៈ ឬក្របខ័ណ្ឌ

GADC
អង្គការយេនឌ័រ និងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីកម្ពុជា
Gender and Development for Cambodia

ស្វែងយល់ពីអន្តរប្រសព្វ (បន្ត)

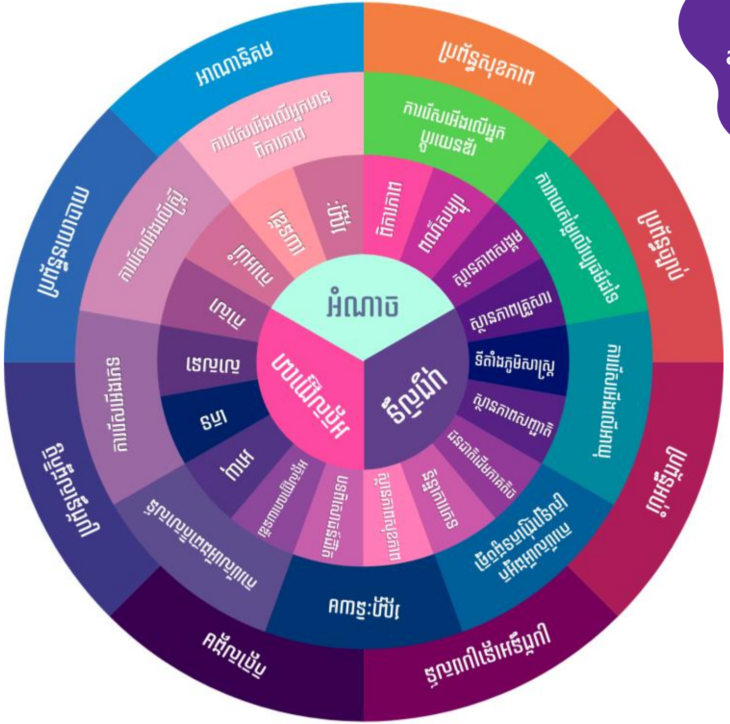

a person's unique circumstances

រង្វង់ខាងក្នុងបំផុត៖ ស្ថានភាពតែមួយ/ពិសេសរបស់មនុស្ស

aspects of identity

រង្វង់ទីពីរពីខាងក្នុង៖ ទិដ្ឋភាពនៃអត្តសញ្ញាណ

different types of discrimination /attitudes that impact identity

រង្វង់ទីបីពីខាងក្នុង៖ ប្រភេទផ្សេងគ្នានៃការរើសអើង/អាកប្បកិរិយាដែលប៉ះពាល់ដល់អត្តសញ្ញាណ

larger forces and structures that work together to reinforce exclusion

រង្វង់ខាងក្រៅ៖ កម្លាំងចលករ និងរចនាសម្ព័ន្ធដែលពង្រឹងការផាត់ចេញពីសង្គម/វិសមភាព

ប្រភព: CRIAW-ICREAF's Intersectionality Wheel

ស្វែងយល់ពី អន្តរប្បណត្វ (បន្ត)

https://www.youtube.com/watch?v=w6dnj2IyYjE&t=23s

គន្លងម្រួញការអនុវត្ត អន្តរប្រលង

១) ការឆ្លុះបញ្ចាំង

- ពិនិត្យមើលភាពលំអៀងដោយមិនដឹងខ្លួន ជំនឿ ការវិនិច្ឆ័យ និងការអនុវត្ត
- ឥទ្ធិពលលើរបៀបដែលអ្នកធ្វើការ និងចូលរួមជាមួយអ្នកដទៃ

២) សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ជម្រើស និងស្វ័យភាព

- គោរព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ជម្រើស និងស្វ័យភាពរបស់មនុស្សទាំងអស់
- មិនសន្មត់ក្នុងនាមអ្នកដទៃបានទេ

៣) ការរចនាជាសកល

- ធានាភាពងាយស្រួល ប្រើប្រាស់បាន និងបរិយាប័ន្ន
- វិធានការជំនួយបណ្តោះអាសន្ន

៤) ចម្រុះភាពនៃចំនេះដឹង

- ផ្តល់អាទិភាព និងរៀនពីមនុស្សដែលចំណេះដឹងផ្សេងៗគ្នា
- ធម្មតាត្រូវបានដកចេញពី ការពិគ្រោះយោបល់/ចូលរួម

៥) ការប្រសព្វនៃអត្តសញ្ញាណ

- របៀបដែលអត្តសញ្ញាណនៃចម្រុះភាព
- ឥទ្ធិពលសង្គមប្រែប្រួលទៅតាមពេលវេលា ទីកន្លែង
- អត្តសញ្ញាណមិនមែនជាឯករចន: ដាច់ពីគ្នា

៦) ទំនាក់ទំនងអំណាច

- ត្រូវយល់ដឹង អំណាចទំនាក់ទំនង
- មនុស្សអាចជួបប្រទះអំណាចនៅក្នុងបរិបទមួយ/ពេលវេលា និងការគៀបសង្កត់នៅក្នុងមួយផ្សេងទៀត

៧) ពេលវេលា ទីកន្លែង

- ទទួលស្គាល់ឥទ្ធិពលនៃពេលវេលា និងទីកន្លែង បុព្វសិទ្ធិ និងគុណវិបត្តិ គឺអាចប្រែប្រួល និងមានឥទ្ធិពលទៅតាមទីតាំង និងពេលវេលាកំណត់ដោយសង្គម

៨) ផ្អែកលើសិទ្ធិ និងភាពបំប្លែង

- លើកកំពស់សិទ្ធិមនុស្ស និងដោះស្រាយវិសមភាពដោយផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធសង្គម

អន្តរប្រសព្វសំខាន់ក្នុងសមភាពយេនឌ័រ បរិយាបន្ន ពិការភាព និងសង្គម

ជួយយើងឱ្យជៀសវាងប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រតែមួយ ដែលគិតថា ភាពខុសគ្នានៃអំណាច កើតឡើងផ្សេងដាច់ពីគ្នា

ជួយយើងឱ្យជៀសវាងប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របូកថែម

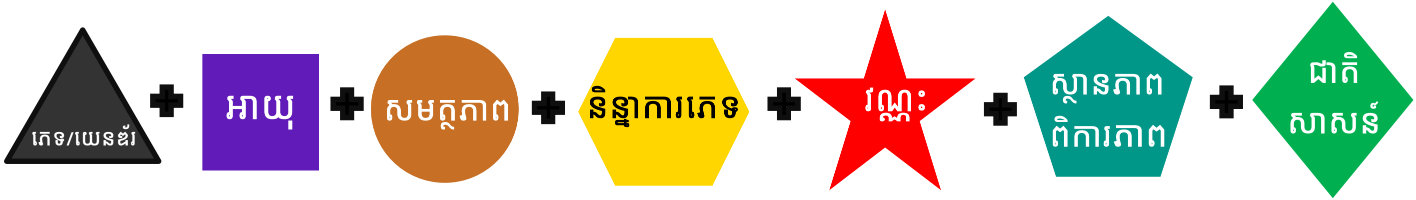

អាចឱ្យយើងពិនិត្យមើលពីរបៀបដែលប្រព័ន្ធនៃការគៀបសង្កត់ត្រួតលើគ្នា បង្កើតបុព្វសិទ្ធិ និងគុណវិបត្តិ

For more information

Gender and Development for Cambodia

https://www.gadc.org.kh

No.39b, St. 608. Sangkat Boeung Kak II, Khan Toul Kork, Phnom Penh, Cambodia

(+855) 096 325 1690